

**Kakšne kadre in kompetence potrebuje
(in lahko pričakuje) gospodarstvo**

Izobraževanje odraslih - razmere in cilji

Peter Beltram Andragoški center Slovenije

Ljubljana, **4.marec 2020**

Vsebina:

- **sistemsko okolje;**
- **dediščina NPIO 2013-2020;**
- **zasnova NPIO 2021-2030:**
 - ciljne skupine;
 - ciljni programi;
- **upravljanje (priporočila OECD).**

Sistemsko okolje

- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja:
 - **Opredelitev javne mreže javnih organizacij za izobraževanje odraslih;**
- Zakon o izobraževanju odraslih:
 - **Vzpostavitev javne mreže;**
 - **Opredelitev Javne službe za podporo ranljivim ciljnim skupinam;**
 - **Opredelitev Nacionalnega programa izobraževanja odraslih;**
 - **Opredeljena obveza lokalnih skupnosti, da oblikujejo LPIO;**
- Strategija razvoja Slovenije 2030:
 - **2. razvojni cilj Znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo;**
- Strategija dolgožive družbe:
 - **prilagoditev izobraževalnega sistema potrebam po stalnemu izobraževanju in usposabljanju;**
 - **povečanje vključenosti starejših v vseživljenjsko učenje;**
 - **vlaganje v povečanje zaposljivosti nizko izobraženih in starejših;**
 - **medgeneracijskemu prenosu znanja;**

Dediščina NPIO 2013-2020

Ciljno področje	Ciljna vrednost 2020	Dosežena vrednost 2019
Udeležba v vseživljenjskem učenju	19%	11,1%

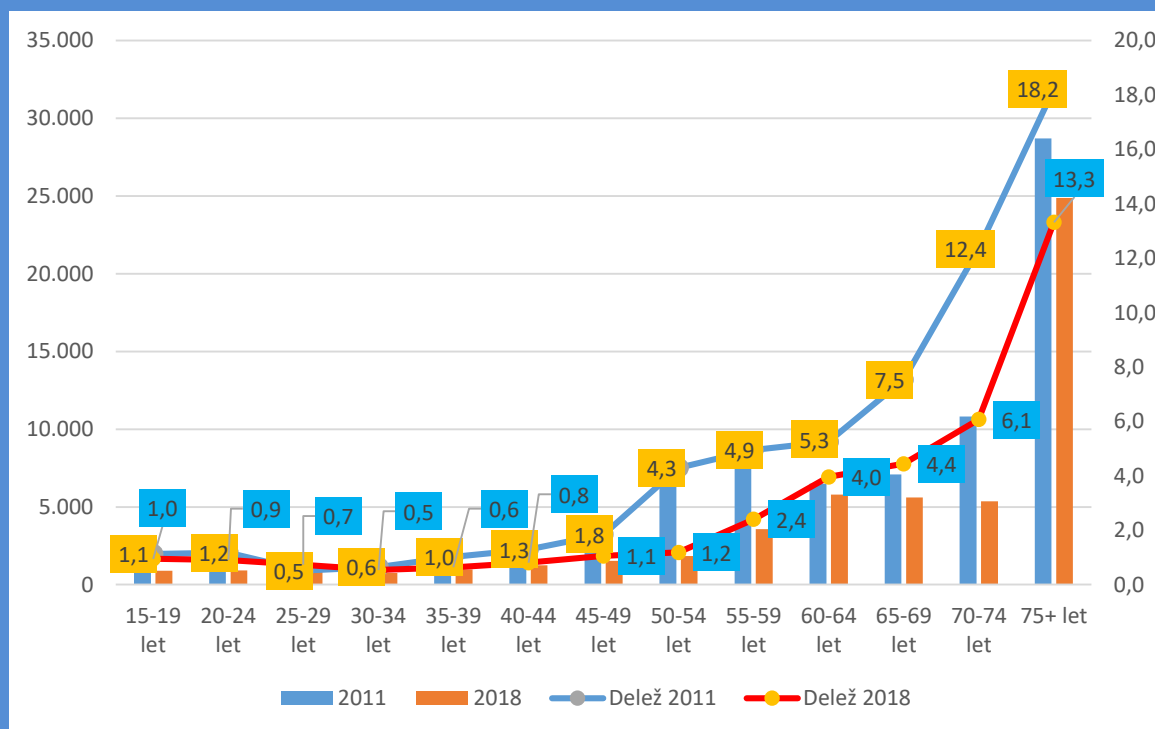
Država/Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019
EU28	10,8	10,7	10,8	10,9	11,1	11,2
Slovenija	12,1	11,9	11,6	12	11,4	11,1
Švedska	29,2	29,4	29,6	30,4	29,2	34,1

	2010					2019				
	SKUPAJ	ISCED 0-2	ISCED 3-4	ISCED 5-8	ISCED 5-8/0-2	SKUPAJ	ISCED 0-3	ISCED 3-4	ISCED 5-9	ISCED 5-8/0-2
EU	9,3	3,9	8,2	17,1	4,4	11,2	4,4	8,8	18,8	4,3
Slovenija	16,4	3,5	15	28,9	8,3	11,1	2,2	7,9	19,4	8,8
Švedska	24,7	16	21,4	34,1	2,1	34,5	23,5	28,5	42,8	1,8

	25-34 let		35-44 let		45-55 let		55-64 let	
	2010	2019	2010	2019	2010	2019	2010	2019
EU28	15,8	17,7	9,3	11,4	7,5	9,5	4,6	6,6
Slovenija	29,6	18,1	17,4	12,2	11,1	9,5	6,4	5,6
Švedska	34,4	42	25,5	35,3	22,4	32,9	16,7	24,4

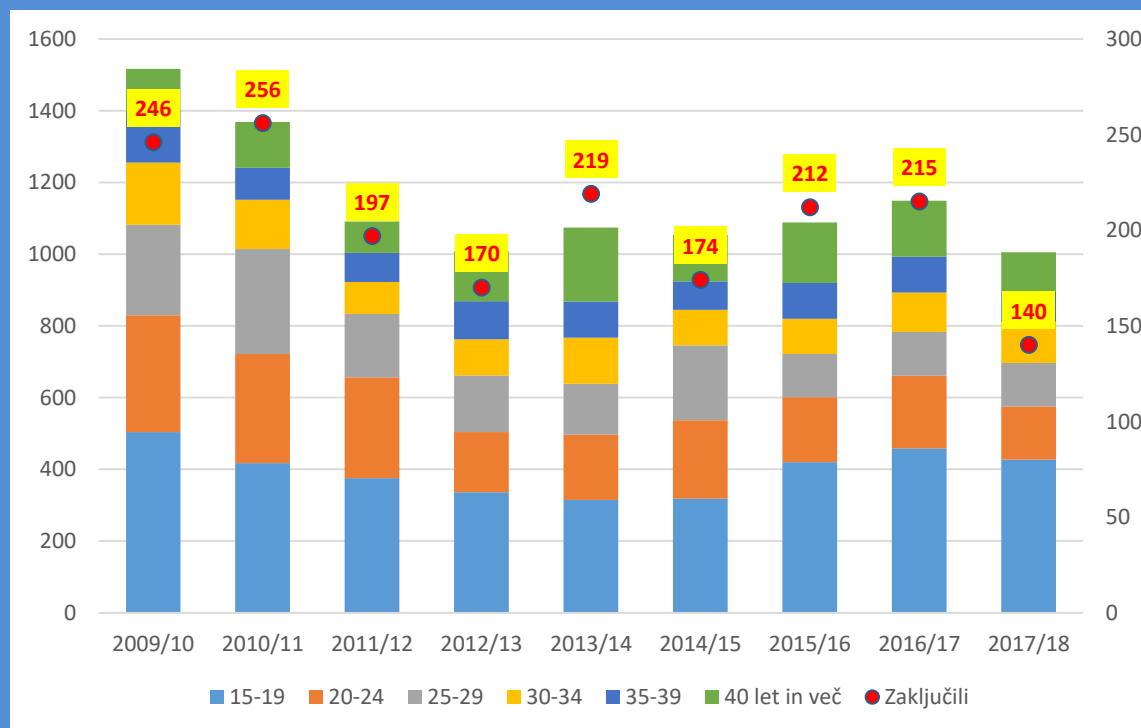
Dediščina NPIO 2013-2020

Ciljno področje	Ciljna vrednost 2020	Dosežena vrednost 2019
Delež prebivalcev 15+ brez dokončane OŠ	2,2%	3,1%

Dediščina NPIO 2013-2020

Ciljno področje	Ciljna vrednost 2020	Dosežena vrednost 2019
Delež prebivalcev 15+ brez dokončane OŠ	2,2%	3,1%

Dediščina NPIO 2013-2020

Ciljno področje	Ciljna vrednost 2020	Dosežena vrednost 2019
Delež prebivalcev 25-64 z dokončano najmanj 4-letno SŠ	63%	62,8%

DOKONČANA 4 LETNA SREDNJA ŠOLA 2019		
	Delež 4 letna SŠ in več	Število prebivalcev z manj kot 4 letno SŠ
25-29 let	80,1	22.764
30-34 let	77,0	31.702
35-39 let	72,4	42.553
40-44 let	66,7	52.144
45-49 let	61,1	57.207
50-54 let	56,0	67.730
55-59 let	50,8	73.547
60-64 let	42,6	83.502
SKUPAJ	62,8	431.149

Zasnova NPIO 2021-2030: ciljne skupine

NPIO 2013-2020:

- **brezposelni:** prednostna skupina so starejši od 50 let, ki nimajo poklicne ali strokovne izobrazbe ali imajo manj ključnih ali poklicnih zmožnosti;
- **zaposleni:** prednostna skupina so starejši od 45 let z dokončano manj kot štiriletno srednjo šolo ali pomanjkanjem ključnih ali poklicnih zmožnosti,
- **zaposleni**, ki zaradi specifičnih psihofizičnih zahtev nekega poklica tega ne morejo več opravljati, ko dosežejo določeno starost;
- **mladi**, ki na različnih stopnjah opustijo šolanje;
- **manj izobraženi in druge ranljive skupine**, kot so socialno ogroženi, priseljenci, Romi, starejši odrasli, migranti, invalidi in obsojenci;
- **druge skupine odraslih**, ki imajo omejene možnosti dostopa do socialnih, kulturnih in ekonomskih dobrin, kot so na primer kmetje in prebivalstvo iz manj razvitih regij.

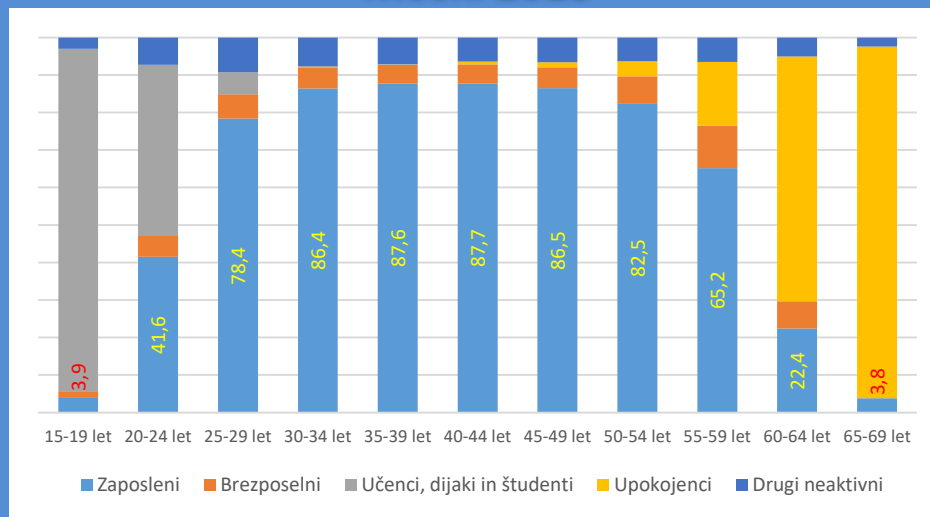
NPIO 2021-2030:

Ranljive ciljne skupine bi bilo potrebno prevetrili in posodobiti.

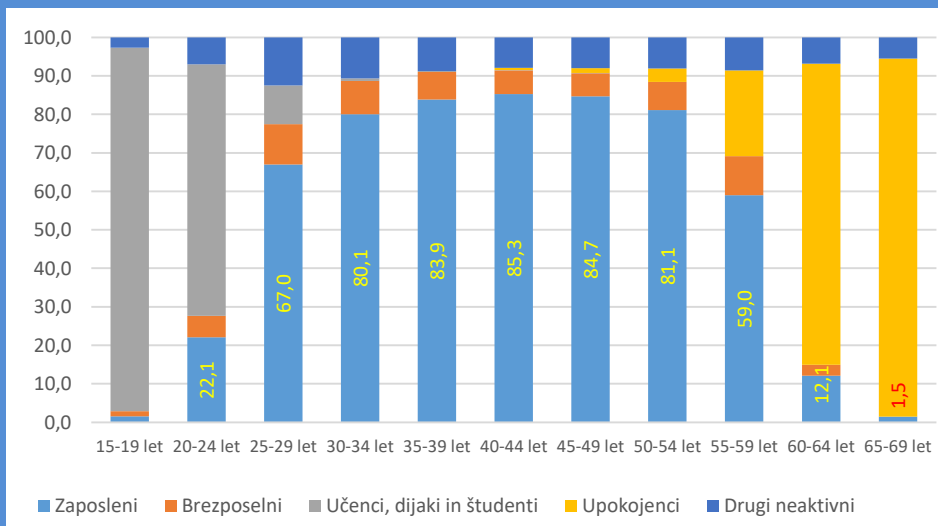
Zaradi vse večjega pomena, ki ga ima ozaveščanje prebivalcev pri zmanjševanju škode nerazumnega odnosa do naravnega okolja in virov, pa tudi zaradi vedno bolj zapletenega sledenja tehnološkemu razvoju, *smo ciljna skupina kar vsi odrasli.*

Zasnova NPIO 2021-2030: ciljne skupine

Moški 2018

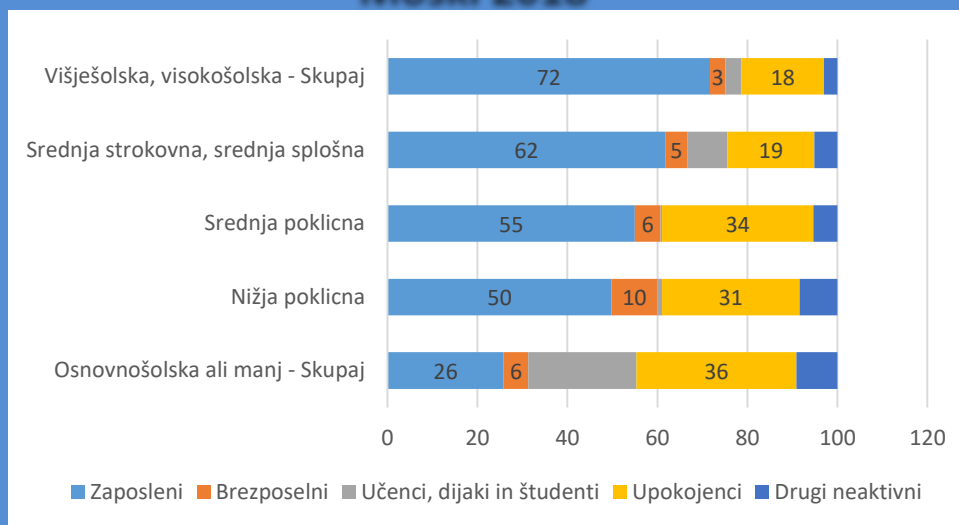

Ženske 2018

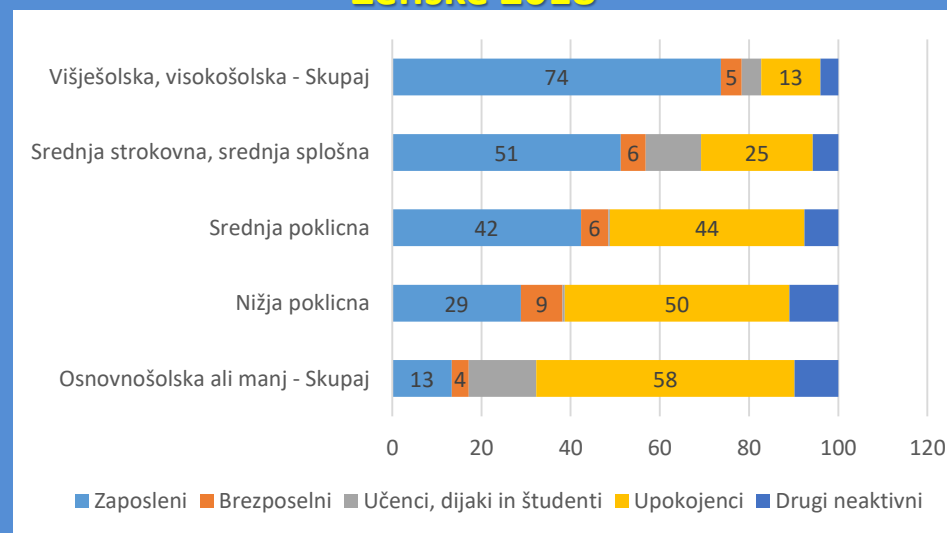

Zasnova NPIO 2021-2030: ciljne skupine

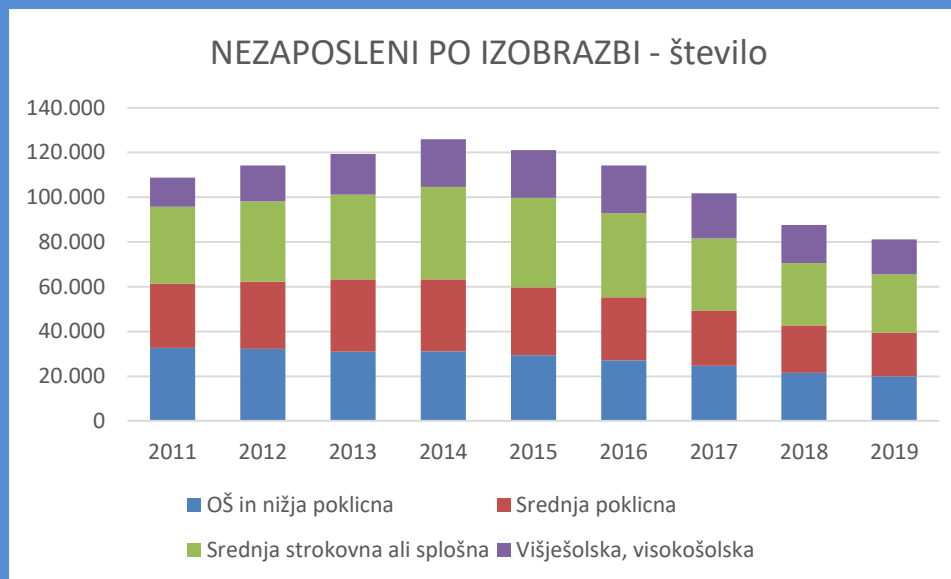
Moški 2018

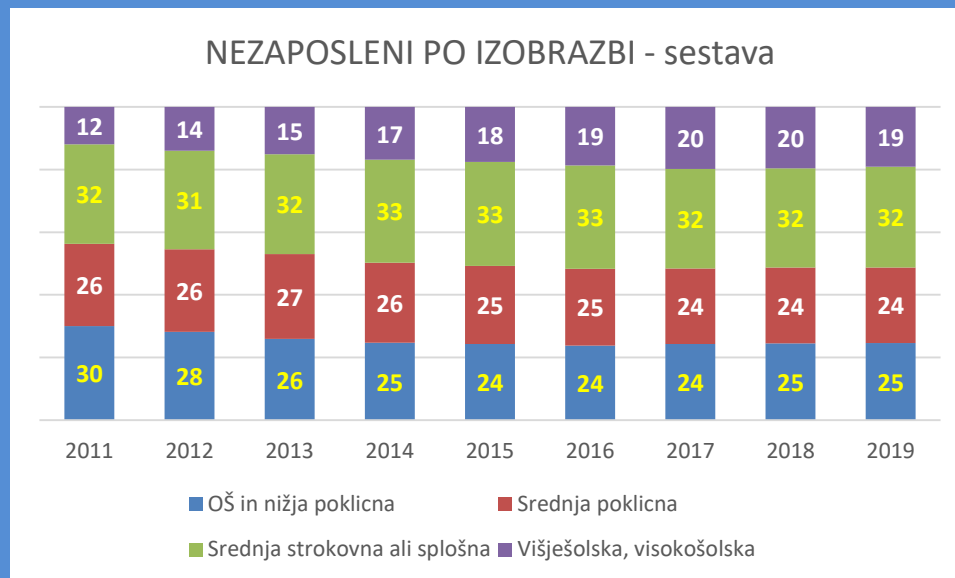
Ženske 2018

Zasnova NPIO 2021-2030: ciljne skupine

Zasnova NPIO 2021-2030: ciljne skupine

Zasnova NPIO 2021-2030: **ciljni programi**

Temeljne zmožnosti

1. sporazumevanje v maternem jeziku
2. sporazumevanje v tujih jezikih
3. matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji
4. digitalna pismenost
5. učenje učenja
6. socialne in državljanske kompetence
7. samoiniciativnost in podjetnost
8. kulturna zavest in izražanje

Zasnova NPIO 2021-2030: **ciljni programi**

Programi bodo morali bolj slediti konceptu pridobivanja vseh **temeljnih zmožnosti** in ponuditi več programov, namenjenih ozaveščanju in usposabljanju za **ohranjanje narave, trajnostno bivanje, zdržno potrošnjo, zeleno gospodarstvo...** Pri tem bi morali uporabljati tudi sodobnejše metode učenja (n.pr. skupnostno učenje, mentorstvo...)

Zaradi izjemnega pomena splošne izobrazbe pri pridobivanju temeljnih zmožnosti, prilagajanja potrebam na trgu dela in pri kakovosti življenja, kar vključuje tudi trajnostno naravnano bivanje, bi bilo zelo koristno, če bi bilo izobraževanja **za pridobitev 4 letne srednješolske izobrazbe brezplačno kadarkoli v življenju**. Pri zagotavljanju te pravice bi morali dejavno sodelovati tudi socialni partnerji.

Izobraževanje in usposabljanje za trg dela:

Še vedno odprta vprašanja:

- Ali je izobraževanje odraslih namenjeno predvsem zaposljivosti?
- Ali lahko napovedi o potrebah na trgu dela določajo smeri izobraževanja?

Upravljanje (priporočila OECD)

Ukrep 1: Priprava celovitega nacionalnega programa izobraževanja odraslih

Ukrep 2: Okrepljen medsektorski nadzor in odgovornost v izobraževanju odraslih

Ukrep 3: Obogatitev odločanja in usklajevanja z visokokakovostnimi informacijami

Ukrep 4: Okrepitev medministrskega usklajevanja na področju izobraževanja odraslih

Ukrep 5: Okrepitev sodelovanja z občinami in med lokalnimi akterji

Ukrep 6: Krepitev sodelovanja vlade/ministrstev z deležniki na področju izobraževanja odraslih

Ukrep 7: Izboljšanje sodelovanja za ozaveščanje o izobraževanju odraslih

Ukrep 8: Izboljšanje sodelovanja za učinkovito financiranje izobraževanja odraslih

Konec !

Hvala za pozornost